

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst	: 7 februari 2025	Referentie	: 25/ICEA/02960	Telefoon	: (088) 496 04 21
Bijlage(n)	:	Behandelaar	: Coen Bongers	E-mail	: info@cea.nl

Onderwerp **Reactie Avans+ - Consultatieformulier uitgangspunten raamwerk**

Let op

Het consultatieformulier bestaat uit vijf onderdelen. Ieder onderdeel verwijst naar de relevante paragraaf van [het consultatiedocument](#) en bevat de bijbehorende doelstellingen, uitgangspunten, consultatievragen en antwoordvelden. Houd hier rekening mee bij het lezen van deze reactie.

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: 1. toekomstbestendig zijn;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe raamwerk beschrijft de eindtermen op basis van leeruitkomsten met op strategisch niveau kaders voor het onderwijs- en toetsprogramma. Onderwijsinstellingen en RPO zijn aansluitend verantwoordelijk voor het opleidings- en toetsprogramma dat wil zeggen het ontwerp van leer- en lesdoelen en de onderwijs- en toetsvormen.
Consultatievragen	1. Welke kansen ziet u (bij het ontwerpen en invullen van het opleidings- en toetsprogramma) wanneer CEA de eindtermen beschrijft op basis van leeruitkomsten?2. Welke belemmeringen ziet u (om dit te realiseren)?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	De vragen zijn beantwoord vanuit zowel de theorieopleiding als de praktijkopleiding.
Antwoorden	Te overwegen is om geen onderscheid te maken tussen het theorie en praktijkprogramma/opleiding. Aangezien het een beroepsopleiding betreft hetgeen veronderstelt dat de toetsing door middel van één of meerdere (voorgeschreven) beroepsproducten plaats vindt. Qua Governance is in de toekomst uitsluitend de CEA in charge. De RPO kan opgeheven worden. 1. De opleider krijgt hiermee meer bewegingsruimte om snel te schakelen op vernieuwingen. Dit is in het belang van de deelnemers, zij hebben altijd up-to-date lesmateriaal. Ontdubbeling theorie vs praktijk, in

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

feite is er nu sprake van een programmatische overlap tussen praktijk en theorie.

2. Docenten zullen erg op actualiteiten moeten letten in het lesmateriaal, ze dienen op de hoogte te zijn van ontwikkelingen in het werkveld. Dat vraagt continue aandacht voor wijzigingen. Docenten zullen ook 'vakoverstijgend' willen/kunnen doceren.

Wellicht ontstaat hierdoor teveel ruimte, waardoor er grote verschillen kunnen ontstaan tussen de verschillende aanbieders.

Onderdeel 2 van 5

Paragraaf 3.2

Themagericht raamwerk

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: 2. conceptuele vorming stimuleren (en het 'stapelen' van onderwerpen voorkomen);3. aansluiten op de diverse werkpraktijk;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe onderwijsraamwerk beschrijft de eindtermen themagericht.
Consultatievragen	1. Welke kansen ziet u als het gaat om een thematische insteek?2. Welke belemmeringen ziet u als het gaat om een thematische insteek?3. Voor welke (max 6) thema's zou u kiezen voor de oriëntatie Assurance en/of Accountancy-MKB?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	De vragen zijn beantwoord vanuit zowel de theorieopleiding als de praktijkopleiding.
Antwoorden	1. Meer integratie theorie en praktijk Domeinoverstijgend studeren/doceren. Meer gericht op de beroepspraktijk.2. Kantoren zullen moeten meebewegen - Herontwerpen kost tijd. Investering tijd /bereidwilligheid en geld nodig! De (grotere) kantoren zijn nu terughoudend met het laten starten van de deelnemer aan de Praktijkopleiding. Het komt niet uit in rangorde of (toekomstige) functie-uitoefening.

3.AA MKB:

- Samenstellen
- Overige assurance niet zijnde de wettelijke controle (jaarrekening) in lichte vorm. Niet in huidige hoedanigheid aanbieden. Wat doen AA-ers mee in de beroepspraktijk?.
- Fiscaliteit (basaal), veelal is fiscale (diepgaande) expertise aanwezig op de kantoren
- Bedrijfseconomische advisering
Bedrijfsoverdracht/waardering
- Ethiek & Vaardigheden
- CSRD ketengerelateerd

NB. Diversiteit in verschillende opdrachten bij klanten en typologie. Immers totaaladvies is een 'must'.

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: 3. aansluiten op de diverse werkpraktijk. B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat: 1. het leereffect voor studenten optimaal is;2. dubbelingen voorkomen worden;3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt;4. de professionele ontwikkeling tot startbekwame accountant in een actieve leercultuur plaatsvindt.
Uitgangspunt	CEA wil de integratie van theorie en praktijk zoveel mogelijk stimuleren door de eindtermen geïntegreerd te beschrijven en in het raamwerk geen onderscheid te maken in eindtermen voor theorie en praktijk.
Consultatievragen	1. Hoe kijkt u aan tegen de integratie van de eindtermen van theorie en praktijk?2. Welke kansen ziet u daarin voor studenten, het onderwijs- en/of het werkveld?3. Welke belemmeringen ziet u?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	De vragen zijn beantwoord vanuit zowel de theorieopleiding als de praktijkopleiding.
Antwoorden	1. Avans+ is hier een groot voorstander van!2. Deelnemers zullen door meer integratie betere vaardigheden ontwikkelen, omdat men van theorie naar praktijk en andersom beweegt. - Wegnemen van dubbelingen, de studiebelasting omlaag en daardoor efficiënter onderwijs wat weer een positieve invloed gaat hebben op de uitstroom en op de instroom.

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

3. Kantoren moeten hierin meebewegen! Ze zijn vaak terughoudend en zullen meer flexibel moeten zijn. (zie ook hiervoor)

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig zijn van opzet en inhoud dat ze: 4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen. B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat: 3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt. C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat: 1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	In het nieuwe raamwerk wordt de ECTS-norm per vakgebied losgelaten. Het beheersingsniveau omschrijft de kwalificaties bij afronding van de accountantsopleiding. Dit geeft de mate van complexiteit en zelfstandigheid aan waarop iemand de vereiste competenties moet behalen. De kwalificaties sluiten aan op het European Qualifications Framework (EQF) zoals dat in EU verband is opgesteld. Ook stelt CEA de eisen waaraan een student moet voldoen om de praktijkopleiding te mogen beginnen conform EQF. Voor de normen van de studielast en studieduur overweegt CEA verschillende mogelijkheden. Deze verschillen in hoeverre CEA opleidingen ruimte biedt om het opleidings- en toetsprogramma in te vullen en een beroep doet op de verantwoordelijkheid van de opleidingen om de kwaliteitsnorm te handhaven. In haar toezichtsrol beoordeelt CEA in hoeverre opleidingen de eindtermen realiseren en vaststellen dat een student deze heeft behaald.
Consultatievragen	1. Op welk niveau horen kwantitatieve en/of kwalitatieve normen thuis in de eindtermen? Bijvoorbeeld op themaniveau, op initieel- en/of eindniveau? En maakt u daarin onderscheid als het

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	gaat om type normering (studielast, studieduur, beheersingsniveau)? 2. Acht u het noodzakelijk om normen op te nemen in de eindtermen voor studielast en studieduur? Wat zijn uw voornaamste overwegingen hierbij?3. Welke kansen of belemmeringen ziet u bij de mogelijkheden (zie hieronder) die CEA moet meenemen in haar overweging?	
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	De vragen zijn beantwoord vanuit zowel de theorieopleiding als de praktijkopleiding.	
Antwoord	1. Thematisch niveau te beginnen in de initiële fase in combinatie met de Praktijk. Een deel, stel het eerste deel van de huidige Praktijkopleiding start in de initiële fase de overige twee jaar in de postinitiële fase.	
	2. Wellicht is het afgeven van een richtlijn wel handig, maar geen vastgestelde norm noodzakelijk. De kans bestaat dat wanneer dit helemaal wordt los gelaten, de kwaliteitsnorm niet behaald wordt. Ook kan er verschil ontstaan in de studiebelasting per aanbieder.	
	Mogelijkheden	Uw overwegingen:
Studielast theoretische opleiding: • Geen normering voor de studielast,• Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase.	In de visie van Avans+ is er in de toekomst geen onderscheid tussen de theorie opleiding en de praktijkopleiding. Er is één opleiding die bestaat uit theorie en uiteraard	

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

		praktijk. Maar niet als afzonderlijk onderdeel. Door het stellen van een minimum ontstaat het risico dat, gegeven de krapte op de arbeidsmarkt, dit de absolute norm gaat worden.
	Studieduur en -last praktijkopleiding: • Urennorm behouden, al dan niet met een kwalitatieve norm voor vakgebied en type werkzaamheden;• Geen vertaling naar een urennorm, invulling aan NBA/RPO voor driejarige praktijkopleiding;• Geen kwalitatieve norm voor vakgebieden of type werkzaamheden.	Afschaffen urennorm (zie hierna) Eens, aansluiten op het gewenste (eind) niveau van de voorgeschreven beroepshandelingen en in frequentie en diversiteit. Urennorm derhalve niet behouden. 'Aftekenen door de Praktijkbegeleider'. Risicogerichte peer review. Belangrijke rol in deze wederom weggelegd voor de kantoren waar de accountants in opleiding (a.i.o) werkzaam zijn! Driejarige (??) Praktijk, te starten in de bachelorfase. Bijvoorbeeld eerste jaar op basaal niveau. Jaar 2 en 3 in de PB fase. Examinering door beroepsproducten. <i>NB. Geldt de Europese richtlijn ten principale voor de driejarige</i>

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

		<i>Praktijkopleiding ook voor de AA accountant?? Ons inziens is er geen Europese Richtlijn voor 'andere accountants' en alleen voor Statutory Auditor in de Nederlandse context de RA!</i> <i>Stel dat er toch een Europese Richtlijn die een driejarige Praktijkopleiding voorschrijft voor de AA dan kan de praktijk of praktijkopleiding toch eerder starten! Te weten in de initiële fase en of door 'EVC'.</i>
	Beheersingsniveau theoretische en praktijkopleiding: CEA sluit met haar kwalificaties aan op het raamwerk dat gangbaar is in het hoger onderwijs. Het gaat om beheersing van de competenties op bachelor en/of masterniveau. CEA stelt per oriëntatie toelatingseisen (minimum) voor praktijkopleiding in aansluiting op het beroepsprofiel.	Het is wenselijk om aan te sluiten bij een gangbaar raamwerk (NLQF/EQF) en bevestigt dat accountancy ook een 'gewone' studie is. Dit is gewenst. Instroomtoets/mondelinge intake met aanvullende weging door de inzet van reeds eerder verkregen beroepsvaardigheden /beroepshandelingen/ competenties.

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

Doelstellingen	C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat: 1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	CEA overweegt een minimum set van competenties te beschrijven op basis waarvan een student aan de postinitiële fase van de theoretische opleiding kan beginnen zonder aanvullende deficiënties (instroomprofiel). Dit maakt voor studenten helder waar minimaal aan moet zijn voldaan en belemmert de student niet in zijn keuze van onderwijsinstelling. Opleidingen kunnen op basis van de minimum set een ontwikkelgesprek houden om te bepalen in hoeverre een student al competenties heeft verworven en waar aanvullende ondersteuning nodig is.
Consultatievragen	1. Hoe kijkt u aan tegen het beschrijven van een minimum set van competenties benodigd om te kunnen starten in de gehele postinitiële fase van de opleiding (dus het theorie- en praktijkdeel)? Welke uitdagingen ziet u daarbij om dit te realiseren?2. Wat is er volgens u nog meer nodig om een bredere en diverse instroom te faciliteren?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	De vragen zijn beantwoord vanuit zowel de theorieopleiding als de praktijkopleiding.
Antwoord	1. Dat zou een positieve ontwikkeling kunnen zijn. De vraag is of een ontwikkelgesprek voldoende is om dit vast te stellen. Minimumset moet dan wel concreet zijn. Instroomtoets? In de praktijk opgedane bewezen ervaring ('EVC') kan hierin wellicht meegewogen worden ook voor het praktijkdeel. Het is te overwegen om het praktijkdeel eerder te laten starten (bachelor).

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

2. Imagoverbetering en aantrekkelijk maken van het beroep. Het (eerder) 'vermarkten' van de accountancy in de bachelorfase . Studie moet gelijk gemaakt worden aan andere reguliere HBO/ WO studies. Dus ook de studieduur! Taak ligt overkoepelend bij beroepsorganisaties, kantoren en opleiders.